

Věrní zůstaneme

„Jednou všechny bude soudit historie a rozhodne spravedlivě.“

(E. Beneš, abdikací projev)

Mnichovská dohoda, následné rozbití republiky a německá okupace šokovaly českou veřejnost. Dvacet let poměrně poklidného rozvoje v demokratických poměrech jakoby bylo v několika okamžicích zapomenuto. Zklamání Čechů ještě umocnil fakt, že **v březnu 1939 se Slovensko vydalo cestou samostatnosti**. Tisíce vojáků, politiků, umělců a dalších občanů uprchly z okleštěné republiky hned po Mnichovu a mnozí z nich se zapojili **do budování zahraničního odboje**. Do jeho čela se záhy postavil **Edvard Beneš**, který již **15. března 1939** veřejně protestoval proti okupaci své země.

Benešův odboj zpočátku narážel na nezáměr britské a francouzské vlády, neboť ty oficiálně stály na pozicích Mnichovské dohody. Situace se začala pozvolna měnit až po napadení Polska. Po přesunu centra odboje z Francie do Británie bylo postupně **v Londýně vybudováno kompletní exilové vedení státu** – vedle nejrůznějších ministerstev také **Nejvyšší účetní kontrolní úřad**, aby byla dokazatelná hospodárnost počinání exilu závislého na půjčkách mocností, a také exilového parlamentu, **tzv. Státní rady**, která plnila roli poradního orgánu prezidenta a z valné části převzala roli Národního shromáždění. Nesměla ovšem vyslovit nedůvěru exilové vládě. V době války musejí jít jakékoli politické rozbroje stranou. Benešův exil udržoval tajné spojení s předsedou protektorátní vlády generálem Aloisem Eliášem, který mu – spolu se „státním prezidentem“ Emilem Háchou vyjádřili loajalitu. Benešovo očekávání, že se oba vzdají svých funkcí v protektorátu, se však nenaplnilo.

Podobně jako za první světové války s T. G. Masarykem vsadil i tentokrát Beneš na přímou akci – **ustavil zahraniční československé vojsko**, aby Spojencům dokázal, že to s obnovou svého státu myslí vážně: „*Nic nemůže Spojence přesvědčit více, než vlastní prolitá krev za stát, který neexistuje, a který chceme znovu obnovit*“. Poprvé se českoslovenští vojáci účastnili bojů **při obraně Francie na jaře 1940**. V průběhu tohoto roku se naši letci účastnili **bitvy o Británii**, a další vojenská jednotka byla zřízena na Středním východě, kde se pod velením **generála Karla Klapálka** účastnila **bojů u afrického Tobrúku**. Od začátku roku 1942 vznikala československá vojenská jednotka v Sovětském svazu. Ta si pod velením **Ludvíka Svobody** získala respekt při svém prvním bojovém nasazení u Sokolova a také později, když byla rozšířena na brigádu při osvobození Kyjeva.

Patrně nejznámější odbojovou akcí v protektorátu byl **atentát na zastupujícího říšského protektora Heydricha** dne 27. 5. 1942. Akce, připravená londýnským exilem, a následné kruté represe upoutaly pozornost celého světa na bojující Československo. To také bylo hlavním důvodem pro odznamenání Mnichovské dohody, což bylo Benešovým hlavním cílem.